

**UCHWAŁA NR XI/68/19
RADY MIEJSKIEJ W WILAMOWICACH**

z dnia 21 sierpnia 2019 r.

w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego dotyczącego wyboru w dniu 19 maja 2019 roku Sołtysa i Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice, wniesionego w dniu 22 maja 2019 roku

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1, art. 18a i art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506)

Rada Miejska w Wilamowicach uchwala, co następuje:

§ 1. Nie uwzględnąć protestu wyborczego dotyczącego wyboru w dniu 19 maja 2019 roku Sołtysa oraz członków Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice, wniesionego w dniu 22 maja 2019 roku, z przyczyn określonych w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wraz z uzasadnieniem podlega doręczeniu wnoszącemu protest wyborczy.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Rady Miejskiej w Wilamowicach.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 5. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Wilamowicach i w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej

Stanisława Kudłacik

Uzasadnienie do uchwały Nr XI/68/19

Rady Miejskiej w Wilamowicach

z dnia 21 sierpnia 2019 r.

I

W dniu 22 maja 2019 roku wpłynął do Biura Rady Miejskiej w Wilamowicach protest wyborczy dotyczący wyboru w dniu 19 maja 2019 roku Sołtysa Sołectwa Pisarzowice oraz członków Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że zarówno przepisy ustawy o samorządzie gminnym jak i postanowienia Statutu Sołectwa Pisarzowice nie przewidują instytucji protestu wyborczego przy wyborach sołtysa oraz członków rady sołeckiej.

Zważywszy jednak, że rada gminy w świetle przepisów ustawy o samorządzie gminnym powołuje jednostkę pomocniczą gminy, określa zakres jej działania oraz sprawuje nadzór i kontrolę nad jej działalnością, Rada Miejska w Wilamowicach uznała, iż możliwe jest zajęcie przez nią stanowiska w przedmiocie wniesionego protestu wyborczego (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 30 września 2008 r., sygn. akt III SA/Wr 8/08).

Rada Miejska w Wilamowicach na mocy uchwały Nr IX/57/19 z dnia 29 maja 2019 roku zleciła Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Wilamowicach zbadanie zasadności zarzutów zawartych w proteście wyborczym dotyczącym wyboru w dniu 19 maja 2019 roku Sołtysa i Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice, wniesionym w dniu 22 maja 2019 roku.

W celu zbadania zasadności zarzutów zawartych w proteście wyborczym z dnia 22 maja 2019 r. dotyczącym wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej Pisarzowice Komisja Rewizyjna, zgodnie z postanowieniami Uchwały Nr IX/57/19 Rady Miejskiej w Wilamowicach z dnia 29 maja 2019 r., przeprowadziła postępowanie wyjaśniające. Posiedzenie Komisji Rewizyjnej, w którym oprócz jej członków uczestniczyła Przewodnicząca Rady Miejskiej w Wilamowicach, Sekretarz Gminy Wilamowice, wnoszący protest wyborczy tj. Przewodniczący Sprawozdawczo – Wyborczego Zebrania Wiejskiego w Pisarzowicach w dniu 19 maja 2019 r. oraz mieszkańiec sołectwa Pisarzowice, odbyło się dnia 19 czerwca 2019 r. w Biurze Rady Miejskiej w Wilamowicach.

Komisja Rewizyjna po zapoznaniu się z dokumentami oraz wysłuchaniu wyjaśnień osób zaproszonych na posiedzenie, dokonała następujących ustaleń:

1) odnośnie zarzutu dotyczącego prowadzenia kampanii wyborczej przez kandydata na Sołtysa oraz kandydatów do Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice przed przyjęciem zgłoszenia kandydatów przez Komisję Skrutacyjną na Zebraniu Sprawozdawczo - Wyborczym Sołectwa Pisarzowice w dniu 19 maja 2019 roku – Ogłoszenie Burmistrza Wilamowic zwołujące Sprawozdawczo – Wyborcze Zebranie Wiejskie Sołectwa Pisarzowice opublikowane zostało dnia 2 maja 2019 r. Z uwagi na brak zapisów w Statucie Sołectwa Pisarzowice odnośnie prowadzenia kampanii wyborczej można jedynie w sposób niewiążący przywołać zasady obowiązujące w wyborach powszechnych, w których kampania wyborcza rozpoczyna się z dniem ogłoszenia daty wyborów. Komisja Rewizyjna nie posiada żadnych informacji jakoby kampania wyborcza na Sołtysa Sołectwa Pisarzowice oraz członków Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice była prowadzona przed datą 2 maja 2019 r.

Wynika to także z treści protestu wyborczego z dnia 22 maja 2019 roku, którego autor stwierdził: "Już kilka dni przed Zebraniem roznoszone były ulotki z napisem kandydat na Sołtysa i kandydaci do Rady Sołeckiej".

2) odnośnie zarzutu dotyczącego nieprawidłowej kolejności głosowania na Sołtysa oraz członków Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice – Zapis § 21 ust. 3 Statutu Sołectwa Pisarzowice stanowi, że: „W pierwszej kolejności przeprowadza się wybory Sołtysa, a następnie wybór Rady Sołeckiej”. W ogłoszeniu Burmistrza Wilamowic zwołującym Sprawozdawczo – Wyborcze Zebranie Wiejskie Sołectwa Pisarzowice opublikowanym dnia 2 maja 2019 r., w porządku zebrania w pkt 13 znalazł się zapis: „Wydawanie kart do głosowania i przeprowadzenie głosowania na Sołtysa Sołectwa Pisarzowice oraz na członków Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice w godz. od 11.00 do 14.00”.

Porządek zebrania został dostosowany do potrzeb Sołectwa Pisarzowice (duża liczba stałych mieszkańców - 4.568 osób) przy uwzględnieniu trudności występujących w trakcie poprzednich wyborów oraz treści interpelacji Radnych Rady Miejskiej w Wilamowicach (mieszkańców Pisarzowice) z dnia 23 stycznia 2019 r. popartej 300 podpisami mieszkańców Pisarzowice.

Porządek zebrania był konsultowany również z ustępującym Sołtysem Sołectwa Pisarzowice oraz z wnoszącym protest wyborczy, a od 2 maja 2019 r. był dostępny dla wszystkich mieszkańców Pisarzowice (opublikowany na stronie internetowej Gminy Wilamowice oraz na tablicach ogłoszeń w Sołectwie Pisarzowice) i został przyjęty jednogłośnie w wyniku głosowania jawnego na Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym Sołectwa Pisarzowice w dniu 19 maja 2019 r.

Komisja Rewizyjna stwierdziła, że Porządek Zebrania Sprawozdawczo – Wyborczego Sołectwa Pisarzowice nie koresponduje w pełni z zapisem § 21 ust. 3 Statutu Sołectwa Pisarzowice. Jednakże Komisja Rewizyjna nie jest w stanie stwierdzić, że miało to wpływ na wynik wyborów Sołtysa Sołectwa Pisarzowice i członków Rady Sołeckiej tego sołectwa.

3) odnośnie zarzutu dot. rozbieżności pomiędzy liczbą podpisów na liście obecności na Zebraniu Sprawozdawczo - Wyborczym w dniu 19 maja 2019 r. a liczbą wydanych kart do głosowania – Listy obecności na Zebraniu w dniu 19 maja 2019 r. zawierają 108 wpisów, w tym 106 podpisów, a kart do głosowania zostało wydanych 628, co ma odzwierciedlenie w Spisie Wyborców „Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice zarządzone na dzień 19 maja 2019 r.” sporządzonym przez Urząd Gminy w Wilamowicach. Karty do głosowania (628 sztuk) Komisja Skrutacyjna wydawała po sprawdzeniu tożsamości osoby głosującej, która własnoręcznie potwierdzała odbiór karty. Komisja Rewizyjna zwróciła uwagę, że przepis art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) nie stanowi, że zebranie wiejskie posiada kompetencję do wyboru sołtysa i rady sołeckiej. Prawo to przysługuje stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania.

W kontekście powyższego § 6 pkt 1 Statutu Sołectwa Pisarzowice należy uznać za wymagający zmiany.

4) odnośnie zarzutu dotyczącego pomocy pracowników Urzędu Gminy w Wilamowicach w pracach Komisji Skrutacyjnej – Do Komisji Skrutacyjnej na zebraniu Sprawozdawczo - Wyborczym wybrano 3 osoby. Dodatkowo w pracach uczestniczyły 3 osoby (pracownicy Urzędu Gminy w Wilamowicach). Pracownicy Urzędu Gminy zostali skierowani do pomocy Komisji Skrutacyjnej w przeprowadzeniu wyborów przez Burmistrza Wilamowic. Mieli oni za zadanie obsługę techniczną Spisu Wyborców „Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice zarządzone na dzień 19 maja 2019 r.” z liczbą 4.568 osób uprawnionych do głosowania. Nie zajmowali się kartami do głosowania. Żadna negatywna uwaga na temat pracy Komisji Skrutacyjnej nie znalazła się w Protokole z Zebrania. Komisja Rewizyjna nie jest w stanie stwierdzić po czasie, czy uczestnictwo pracowników Urzędu Gminy w Wilamowicach w pracach Komisji Skrutacyjnej miało wpływ na wynik wyborów.

5) odnośnie zarzutu dotyczącego technicznych warunków w jakich odbywało się głosowanie – Z uwagi na brak zapisów w Statucie Sołectwa Pisarzowice regulujących techniczne warunki przeprowadzenia wyborów Sołtysa i członków Rady Sołeckiej, miejsce do głosowania było dokładnie w ten sposób ustawione, jak podczas wyborów powszechnych (przezroczysta urna do głosowania, stoliki z przegrodami do głosowania zapewniającymi tajność głosowania). Nie sposób więc twierdzić, że warunki techniczne przeprowadzonych w dniu 19 maja 2019 wyborów Sołtysa i członków Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice nie zapewniały warunków tajności głosowania.

II

W proteście wyborczym z dnia 22 maja 2019 r. czytamy: „W piśmie tym nie chodzi o podważanie wyników, ale o pewne zasady prawidłowej organizacji a przede wszystkim przestrzegania obowiązującego prawa” oraz „Jak już wspomniałem protest ten nie dotyczy wyniku wyborów lecz sposobu ich przeprowadzenia. Oczywiście mogło to mieć wpływ na ich wynik, lecz nie jest to powodem niniejszego wniosku”.

Komisja Rewizyjna zauważyła, że autor protestu wyborczego, a zarazem Przewodniczący Sprawozdawczo – Wyborczego zebrania Wiejskiego w Pisarzowicach z dnia 19 maja 2019 roku nie jest w stanie stwierdzić, że opisane w proteście wyborczym z dnia 22 maja 2019 r. zdarzenia miały wpływ na wynik wyborów Sołtysa i członków Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice.

Jednak w zakończeniu protestu wyborczego z dnia 22 maja 2019 roku został przedstawiony inny wniosek autora protestu wyborczego: „Licząc na zrozumienie ze strony szanowanej przeze mnie Rady Miejskiej, przedstawionych nieprawidłowości popełnionych przy tych wyborach, wnoszę o ich unieważnienie i powtórzenie”.

Zauważyć w tym miejscu należy, że w każdym proteście chodzi bowiem o to, by wykazać, że gdyby nieprawidłowości nie miały miejsca, wynik wyborów (tj. wybrany kandydat) byłby inny. W omawianej sprawie nie sposób kategorycznie stwierdzić, że nieprawidłowości miały miejsce. Mając na uwadze liczbę uprawnionych do głosowania (ponad 4.500 osób) oraz liczbę osób biorących udział w głosowaniu (628), trudno sobie wyobrazić inną formę przeprowadzenia wyborów na Sołtysa i członków Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice, w oparciu o obowiązujący Statut Sołectwa Pisarzowice.

Komisja Rewizyjna wobec braku jednoznacznych, konkretnych dowodów, sformułowała wniosek, iż protest wyborczy z dnia 22 maja 2019 r. nie jest zasadny.

Rada Miejska w Wilamowicach po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Rewizyjnej, ponownym przeanalizowaniu stanu faktycznego i prawnego sprawy, doszła do przekonania, iż protest wyborczy z dnia 22 maja 2019 r. nie znajduje uzasadnionych podstaw.

III

Ponownego podkreślenia w tym miejscu wymaga, że w aktualnym stanie prawnym brak jest przepisu, z którego wynikałyby uprawnienia zebrania wiejskiego do dokonywania wyboru sołtysa oraz członków rady sołeckiej.

Z treści art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 roku, poz. 506) wynika, że prawo wybierania tych organów przysługuje osobom fizycznym mającym status stałego mieszkańca sołectwa i uprawnionym do głosowania w wyborach powszechnych (po. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 lipca 2019 roku, sygn. akt II SA/Go 324/19).

Nie powinno budzić wątpliwości, że w dniu 19 maja 2019 roku każdy zainteresowany, stały mieszkaniec Sołectwa Pisarzowice uprawniony do głosowania w wyborach powszechnych, w godzinach od 11-ej do 14-ej mógł wziąć udział, w miejscu odbywającego się Sprawozdawczo - Wyborczego Zebrania Wiejskiego Sołectwa Pisarzowice (w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II), w tajnym głosowaniu na Sołtysa i członków Rady Sołeckiej Sołectwa Pisarzowice.

Spełnione zostały więc podstawowe, ustawowe wymogi wyboru sołtysa i rady sołeckiej określone w art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. z 2019 roku, poz. 506), o czym świadczy, między innymi frekwencja wyborcza (o ponad 400 osób większa niż w poprzednich wyborach).

Wskazać także należy, że wyniki wyborów (liczba głosów uzyskanych przez poszczególnych kandydatów na Sołtysa Sołectwa Pisarzowice oraz kandydatów na członków Rady Sołeckiej) nie pozostawiają wątpliwości co do rzeczywistej woli wyborców wyrażonej w tajnym głosowaniu w dniu 19 maja 2019 roku.

Jednocześnie Rada Miejska w Wilamowicach przychyliła się do stwierdzenia Komisji Rewizyjnej, że w celu uniknięcia podobnych skarg i zarzutów na przyszłość należy przeanalizować istniejący Statut Sołectwa Pisarzowice (Uchwała Nr XVII/167/08 z dn. 25 czerwca 2008 r.) i dokonać jego aktualizacji.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej

Stanisława Kudłacik